

MARGARET

ATWOOD

SLEPÝ
VRAH

SLEPÝ VRAH

MARGARET ATWOOD

SLEPÝ VRAH

Z angličtiny preložila
KATARÍNA KAROVIČOVÁ

sloart

Copyright © 2000 by O.W. Toad Ltd.

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2024

Translation © Katarína Karovičová 2024

ISBN 978-80-556-5785-1

Tento projekt formou štipendia a dotácie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

u. fond
na podporu
umenia

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy sa nesmie reprodukovat' ani šíriť v nijakej forme, žiadnymi prostriedkami, ani elektronickými, ani mechanickými, ani vo forme fotokópií, nahrávok, prostredníctvom súčasného a ani budúceho informačného systému a podobne, bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Predstavte si vládcu Agu Mohameda Chána, ktorý vydá rozkaz, aby obyvatelov mesta Kerman zabili alebo oslepili – všetkých bez výnimky. Jeho pretoriáni sa dajú s vervou do práce. Postavia všetkých do radu, odseknú hlavy dospelým, vylúpnu oči deťom... Neskôr sprievod oslepených detí odíde z mesta. Niektoré pri putovaní krajinou zablúdia na púšti a zomrú od smädu. Iné skupinky dôjdu k obývaným sídlam... a spievajú piesne o vyhladení obyvateľstva Kermanu...

RYSZARD KAPUŚCIŃSKI

Plával som, more bolo nekonečné, nevidel som pobrežie.
Tanit sa zmlovala, vyslyšala moje modlitby.
Ó, vy utopení v láske, spomeňte si na mňa.

NÁPIS NA KARTÁGSKEJ POHREBNEJ URNE

Svet je plameň horiaci v tmavom pohári.

SHEILA WATSONOVÁ

I

Most

Desať dní po skončení vojny sa moja sestra Laura zrútila autom z mosta. Opravovali ho: vrazila rovno do výstražnej značky. Auto padalo tridsať metrov do rokliny, lámalo konáre stromov ozdobené novým sviežim lísťom, potom sa vznietilo a skotúľalo do plytkej riečky na dne. Dopadlo naň niekoľko kusov mosta. Z Laury zostali iba obhorené zvyšky.

Nehodu mi oznámil policajt: auto bolo moje a vypátrali meno majiteľa. Policajt so mnou hovoril úctivo: bezpochyby poznal Richardovo meno. Povedal, že pneumatiky sa mohli zachytiť do koľajníc električky alebo mohli zlyhať brzdy, ale pokladal si za povinnosť informovať ma, že dvaja svedkovia – advokát na dôchodku a bankový pokladník, obaja spoľahliví ľudia – vyhlásili, že nehodu videli na vlastné oči. Tvrdili, že Laura zámerne prudko obrátila auto a vrhla sa z mosta rovnako pokojne, ako keby schádzala z chodníka. Všimli si jej ruky na volante, pretože mala biele rukavičky.

Neboli to brzdy, pomyslela som si. Mala svoje dôvody. Niežeby to boli dôvody, aké k tomu vedú iných ľudí. V tomto bola nadmieru nemilosrdná.

„Predpokladám, že chcete, aby ju niekto identifikoval,“ povedala som. „Prídem čo najskôr.“ Vlastný tichý hlas som počula, akoby ku mne prichádzal z diaľky. V skutočnosti som zo seba tie slová horko-ťažko vytisla z hrdla. Ústa som mala meravé, celú tvár stuhnutú od bolesti. Cítila som sa ako u zubára. Bola som na Lauru strašne nahnevaná pre to, čo urobila, ale aj na policajta, lebo naznačil, že to tak skutočne bolo. Okolo hlavy sa mi prehánal horúci vietor, vlasy mi poletovali a trepotali sa, ako keď sa atrament rozpája vo vode.

„Obávam sa, že sa začne vyšetrowanie, pani Griffenová,“ pokračoval.

„Pochopiteľne,“ odvetila som. „Ale šlo o nehodu. Moja sestra nikdy nebola dobrá šoférka.“

Predstavila som si Laurinu hladkú oválnu tvár, vlasy úhľadne zopnuté do uzla, aj čo mala asi na sebe: blúzku s okrúhlym golierikom triezvej farby – námorníckej modrej, ocelovosivej alebo zelenej ako nemocničné chodby. Farby kajúčnikov – skôr čosi, v čom bola uväznená, ako to, čo by si sama vybrala. Vážny, takmer nebadateľný úsmev; obočie nadvihnuté v úžase, akoby obdivovala vyhlíadku.

Biele rukavičky: gesto Piláta Pontského. Umývala si nado mnou ruky. Nad nami všetkými.

Na čo myslela, keď auto zletelo z mosta a zostalo visieť v popoludňajšom slnku – ligotavé ako vážka – v okamihu zatajeného dychu tesne predtým, ako sa zrútilo? Na Alexa, na Richarda, na falošné sľuby, na nášho otca a jeho úpadok, možno na Boha a svoju osudovú trojstrannú dohodu. Alebo na štós lacných školských zošitov, ktoré zrejme schovala dnes ráno do zásuvky, kam si dávam pančuchy. Vedela, že ich tam nájdem.

Keď policajt odišiel, zamierila som hore schodmi prezliecť sa. Na cestu do márnice budem potrebovať rukavičky a klobúk so závojom. Aby mi nebolo vidieť oči. Mohli by tam byť reportéri. Musím si zavolať taxík. A mala by som varovať Richarda v kancelárii: iste by si chcel pripraviť smútočné vyhlásenie. Vošla som do svojej šatne. Budem potrebovať čierne šaty a vreckovku.

Otvorila som zásuvku a uvidela zošity. Rozuzlila som povrázok, ktorým boli previazané. Uvedomila som si, že mi drkocú zuby a je mi strašná zima. Zrejme šok, usúdila som.

V tej chvíli som si spomenula na Reenie z nášho detstva. Rennie nám vždy obväzovala odreniny, ranky a drobné zranenia. Matka asi odpočívala alebo konala dobré skutky niekde inde: Reenie tam však bola vždy. Schytila nás, vysadila na biely emailový kuchynský stôl vedľa cesta, ktoré práve valkala, vedľa kurčata, čo porciovala, alebo ryby, čo vypitvala, a strčila nám do úst kocku hnedého cukru, aby nás upokojila. *Povedz mi, kde ťa bolí*, vravievala. *Prestaň fňukať. Upokoj sa a ukáž mi, kde to je.*

Lenže niektorí ľudia nevedia ukázať, kde ich bolí. Nevedia sa upokojiť. Nevedia prestať nariekať.

Toronto Star, 26. mája 1945

OTÁZKY, KTORÉ VYVOLÁVA SMRŤ V MESTE

OD NÁŠHO ZVLÁŠTNEHO SPRAVODAJCU

Súdne vyšetrovanie úmrtia, ku ktorému došlo minulý týždeň na St. Clair Ave, skončilo výrokom o nehode. Slečna Laura Chaseová (25) dňa 18. mája mierila na západ, keď jej auto zrazu prerazilo zátarasý chrániace opravovanú časť mosta, zrútilo sa do priepasti a začalo horieť. Slečna Chaseová bola na mieste mŕtva. Jej sestra pani Griffenová, manželka významného továrnikara Richarda E. Griffena, dosvedčila, že slečna Chaseová trpela úpornými bolesťami hlavy, ktoré negatívne ovplyvňovali jej videnie. Na otázku, či jej sestra nemohla jazdiť pod vplyvom alkoholu, odpovedala, že slečna Chaseová bola abstinentka.

Podľa polície mohla k nehode prispieť vyčnievajúca koľajnica električkovej trate. To vyvolalo isté pochybnosti, či mesto nepodcenilo bezpečnostné opatrenia, ale výpoveď mestského znalca inžiniera Gordona Perkinsa ich spoľahlivo vyvrátila.

Nehoda podnietila opätovné protesty proti stavu električkovej trate na tomto úseku cesty. Zástupca miestnych daňových poplatníkov pán Herb T. Jolliffe povedal reportérovi novín *Star*, že to nebolo prvé nešťastie, ktoré majú na svedomí neudržiavané koľajnice. Mestská rada by sa nad tým mala zamyslieť.

*Slepý vrah. Napísala Laura Chaseová.
Reingold, Jaynes & Moreau, New York 1947*

Prológ: Trvalky do záhradnej skalky

Má jeho jedinú fotografiu. Vopchala ju do hnedej obálky, na ktorú napísala *výstrižky*, a schovala ju medzi stránky príručky *Trvalky do záhradnej skalky*, kam sa nikto iný nikdy nepozrie.

Fotografiu starostlivo uchovávala, pretože to bolo takmer jediné, čo jej po ňom zostalo. Je čiernobiela, urobili ju hranatým, neskladným predvojnovým fotoaparátom s bleskom, harmonikovým objektívom a kvalitným koženým puzdrom pripomínajúcim náhubok, s remienkami a zložitými prackami. Na fotke sú spolu, ona a ten muž, na pikniku. Na rube je ceruzkou napísané *piknik* – nie je tam jeho ani jej meno, iba slovo *piknik*. Mená pozná, nemusí si ich zapisovať.

Sedia pod stromom, mohla by to byť jablň, vtedy mu nevenovala pozornosť. Má na sebe bielu blúzku s rukávmi vyhrnutými po lakte a širokú sukňu stiahnutú cez kolená. Zrejme fúkal slabý vetrík, lebo jej prilepil blúzku na telo. Možno ani nefúkal, možno sa jej tam prilepila od horúčavy. V ten deň bola spara. Keď položí ruku na fotku, ešte stále cíti teplo, čo z nej sála, tak ako o polnoci zo slnkom rozpaleného kameňa.

Muž má na hlave šikmo nasadený svetlý klobúk, sčasti mu zatieňuje tvár, opálenejšiu ako tá jej. Je k nemu napoly obrátená a usmieva sa naňho, nepamätá sa, že by sa na niekoho niekedy tak usmievala. Na fotke vyzerá veľmi mladá, primladá, hoci v tých časoch si to o sebe nemyslela. Aj on sa usmieva – biele zuby mu svietia ako horiaca zápalka –, ale zdvíha ruku, akoby chcel odraziť jej výpad pri nejakej hre alebo sa chrániť pred fotoaparátom, pred osobou, ktorá tam niekde stojí a fotografuje ich. Alebo pred tými, čo by sa mohli v budúcnosti naňho dívať, prezeráť si ho na tomto štvorcovom kúsku papiera pripomínajúcom osvetlené okno. Akoby sa chcel chrániť pred ňou. Akoby chcel chrániť ju. Vo vystretej ruke drží v ochrannom geste ohorok cigarety.

Vo chvíľach samoty občas vytiahne hnedú obálku a vyberie z novinových výstrižkov fotografiu. Položí ju na stôl a zahľadí sa na ňu, akoby pozerala do studne alebo jazierka – pod svojím obrazom hľadá niečo, čo jej tam zrejme spadlo alebo to stratila, čosi mimo jej dosahu, ale stále viditeľné, trblietavé ako šperk na piesočnom dne. Skúma každú podrobnosť. Jeho prsty vybielené bleskom alebo slnečnou žiarou, záhyby ich odevov, listy na strome a malé okrúhle predmety, ktoré tam visia – boli to naozaj jablká? Neudržiavaný trávnik v popredí. Trávu vtedy spálilo dlhé sucho.

Na jednej strane – človek si to spočiatku ani nevšimne – je ruka odstrihnutá okrajom fotografie, odseknutá v zápästí spočíva na zemi, akoby ju tam pohodili a ponechali napospas osudu.

Stopa priviateho oblaku na žiarivej oblohe pripomína striekanec zmrzliny na kovovom povrchu. Jeho prsty sfarbené od nikotínu. Vzdialený záblesk vody. Dnes je už všetko zatopené.

Zatopené, ale žiarivé.

Slepý vrah: Vajíčko natvrdo

Tak čo to bude? spýta sa. Smokingy a romantika, alebo stroskotanie lode na opustenom pobreží? Môžeš si vybrať: džungľa, tropický ostrov, hory. Alebo iná vesmírna dimenzia – v tom som najlepši.

Iná vesmírna dimenzia? Naozaj?

Neposmievaj sa, je to užitočná adresa. Môže sa tam stať čokoľvek, čo si želáš. Kozmické lode a priliehavé rovnošaty, zbrane so smrtiacimi lúčmi, Marťania, ktorí vyzerajú ako obrovské sépie, a podobne.

Vyber ty, povie. Ty si profesionál. A čo púšť? Vždy som chcela nejakú vidieť. S oázou, samozrejme. A s datľovými palmami. Odtrháva kôrku zo sendviča. Nemá ju rada.

Púšť neposkytuje veľa možností. Dokopy nič tam nie je, ibaže by si tam pridala nejaké hrobky. Potom tam môžeš mať húf nahých žien, mŕtvych tritisíc rokov, s pružnými zaoblenými postavami, rubínovo červenými perami, azúrovými kučermi pripomínajúcimi penu, s očami ako jamy plné hadov. Ale pochybujem, že by som ti niečo také mohol podstrčiť. Primitivizmus nie je tvoj štýl.

Čo ty vieš. Možno by sa mi to páčilo.

Pochybujem. To je pre obyčajné masy. Hodí sa to na obálku – ako sa ovíjajú okolo nejakého chlapíka, musia ich od neho odstrkávať pažbami pušiek.

A čo tak iná vesmírna dimenzia a k tomu hrobky a mŕtve ženy?

To je ťažká úloha, ale uvidím, čo sa dá urobiť. Mohol by som k nim pridať nejaké obetné panny s kovovým náprsným brnením, striebornými retiazkami na členkoch a v priesvitných rúchach. A svorku hladných vlkov navyše.

Vidím, že sa nezastavíš pred ničím.

Tak chceš radšej smokingy? Výletné plavby, biele obrusy, bozkávanie rúk a celý ten pokrytecký hnus?

Nie. No dobre. Vyber, čo pokladáš za najlepšie.

Cigaretu?

Pokrúti hlavou. Zapáli si teda sám, škrtne zápalkou o necht na palci.

Podpáliš sa, vyhlási.

Ešte sa mi to nestalo.

Díva sa na vyhrnutý rukáv jeho košele, biely alebo svetlomodrý, potom na zápästie, na hnedšiu pokožku na jeho ruke. Vychádza z neho žiara, asi odraz slnka. Ako to, že sa na nich nikto nepozera? Je príliš nápadný, tu vonku – na verejnosti. Naokolo sú ľudia, sedia alebo ležia na tráve, opretí o lakeť – aj oni si vyšli na piknik – vo svetlých letných odevoch. Všetko pôsobí usporiadaným dojmom. Napriek tomu sa cíti, akoby tu boli sami: akoby jablňo, pod ktorou sedia, nebola strom, ale stan, akoby bol okolo nich kriedou nakreslený kruh. V tom kruhu sú neviditeľní.

Tak teda vesmír, povie. S hrobkami, pannami a vlkmi – ale na splátky. Súhlasíš?

Na splátky?

Veď vieš, ako keď si kupuješ nábytok.

Zasmeje sa.

Nie, myslím to vážne. Nemôžeš trochárčiť, potrvá to niekoľko dní. Budeme sa musieť zasa stretnúť.

Zaváha. Fajn, povie. Ak budem môcť. Ak si to dokážem zariadiť.

Jasné, odvetí. Teraz musím rozmýšľať. Hovorí ľahostajným tónom. Prehnaná nástojčivosť by ju mohla odradiť.

Na planéte... tak na ktorej? Saturn nie, ten je príliš blízko. Na planéte Zykron, v inej vesmírnej dimenzii, je planina pokrytá kameňmi. Na sever od nej sa rozprestiera oceán, má fialovú farbu. Na západe sa ťahá pásmo hôr, povráva sa, že po západe slnka sa tam potulujú nenásytné nemŕtve obyvateľky tamojších rozpadajúcich sa hrobiek. Vidíš, dal som tam hrobky hneď na začiatku.

Veľmi svedomitý prístup, povie.

Držím sa našej dohody. Na juhu sa rozkladá rozžeravená piesočná pustatina a na východe niekoľko strmých údolí, ktoré boli možno kedysi riekami.

Sú tam kanály ako na Marse?

Kanály aj všeličo iné. Množstvo pozostatkov pradávnych vyspelých civilizácií, hoci táto oblasť je teraz iba riedko osídlená, potulujú sa tu hordy primitívnych nomádov. Uprostred planiny sa vypína veľká mohyla z kameňov. Zem naokolo je vyprahnutá, rastie tam iba niekoľko zakrpatených kríkov. Nie je to úplná púšť, ale veľa jej do toho nechýba. Máš tam ešte syrový sendvič?

Prehrabáva sa v papierovom vrecku. Nie, odpovie, našla som však vajíčko natvrdo. Ešte nikdy nebola taká šťastná. Všetko je opäť čerstvé, všetko sa ešte len odohrá.

Presne podľa príkazov lekára, povie. Fľaša limonády, vajíčko natvrdo a ty. Poobracia vajíčko v dlaniach, škrupina popuká a potom ju olúpe. Dáva sa mu na ústa, na sánku, na zuby.

Navyše spievaš pri mne vo verejnom parku, povie mu. Tu máš soľ.

Ďakujem. Na nič si nezabudla.

Na vyprahnutú planinu si nikto nerobí nárok. Alebo skôr robí si na ňu nárok päť rozličných kmeňov, no ani jeden nie je dosť silný, aby vyhladil ostatné. Všetky z času na čas putujú okolo tej hĺby kamenia, pasú svoje *thulky* – modré zvieratá pripomínajúce ovce so zlostnou povahou – alebo na ťažných zvieratách, čo vyzerajú ako ťavy s tromi očami, prevážajú tovar nevelkej hodnoty.

Kopu kamenia nazývajú v rozličných jazykoch rôzne: Hrozba lietajúcich hadov, Hĺba skál, Obydlie kvíliacich matiek, Dvere do zabudnutia a Jama obhryzených kostí. Všetky kmene o nej rozprávajú podobný príbeh. Tvrdia, že pod kameňmi je pochovaný kráľ – bezmenný kráľ. Nielen on, ale aj zvyšky veľkolepého mesta, ktorému kedysi vládol. Mesto zničili v boji, kráľa zajali a na znamenie triumfu obesili na datľovníku. Pri východe mesiaca ho odrezali, pochovali a navršili na hrob kamene, aby ho nejak o označili. Ostatných obyvateľov mesta povraždili. Zmasakrovali mužov, ženy, deti, bábätká, dokonca aj zvieratá. Pozabíjali ich, rozsekali na kúsky. Jedinú živú dušu neušetřili.

To je hrozné.

Kdekoľvek zaboríš lopatu do zeme, vyjde na svetlo nejaká strašná vec. Osoží to nášmu remeslu, kosti nám prinášajú prospech, bez nich by neboli príbehy. Je tam ešte limonáda?

Nie, odpovie. Už sme všetku vypili. Pokračuj.

Skutočný názov toho mesta dobyvateľa vymazali z ľudskej pamäti, preto – vravia rozprávači príbehov – je známe iba svojím zničením. Kopa kamenia tak označuje jednak akt zámernej spomienky, jednak akt zámerného zabudnutia. V tom kraji majú radi paradoxy. Každý z piatich kmeňov tvrdí, že tým víťazným útočníkom je on. Každý rád spomína na vraždenie. Každý je presvedčený, že podľa nariadenia ich boha to bola spravodlivá odplata, lebo v meste žili bezbožníci. Zlo treba zmyť krvou, vravia. V ten deň sa krv rinula ako voda, takže potom muselo byť všetko čisté.

Každý okolo prechádzajúci pastier a kupec pridá na kopu kameň. Je to starý zvyk – pripomienka mŕtvych, vlastných mŕtvych –, ale keďže nikto nevie, kto sú vlastne tí mŕtvi pod kopou kamenia, všetci tam nechávajú kamene pre istotu. Tvrdia pritom, že to, čo sa stalo, musela byť vôľa ich boha, takže položením kameňa na hŕbu uctievať jeho vôľu.

Existuje však príbeh, podľa ktorého mesto vôbec nebolo zničené. Pomocou kúzla, ktoré poznal iba sám kráľ, mesto aj obyvatelia zmizli a nahradili ich príznaky a práve tie útočníci zapálili a pozabíjali. Skutočné mesto sa scvrklo do miniatúrnych rozmerov a je ukryté v jaskyni pod touto kopou kameňov. Všetko, čo tam bolo kedysi, je tam doteraz, vrátane palácov a záhrad plných stromov a kvetov, s ľuďmi, ktorí nie sú väčší ako mravce, ale žijú svoje životy tak ako predtým – nosia maličké šatôčky, usporadúvajú maličké večierky, rozprávajú si maličké príbehy, spievajú maličké pesničky.

Kráľ vie, čo sa stalo, a trápi ho to ako nočná mora, ale ostatní to netušia. Nevedia, že sa tak zmenšili. Nevedia, že mali byť mŕtvi. Dokonca ani nevedia, že ich zachránilo kúzlo. Kamenný plafón pokladajú za oblohu: cez dierku medzi kameňmi preniká dnu svetlo – myslia si, že to je slnko.

Listy jablone šumia. Pozrie na oblohu, potom na hodinky. Je mi zima, povie mu. A už meškám. Mohol by si zlikvidovať dôkazy? Pozbiera vajíčkové škrupiny, pokrčí voskovaný papier.

SLEPÝ VRAH

Naozaj už musíš ísť? Nie je tu zima.

Od vody fúka, povie. Asi sa zmenil vietor. Predkloní sa a chystá sa vstať.

Nechod ešte, vyhrkne prirýchlo.

Musím. Budú ma hľadať. Ak prídem neskoro, začnú sa vypytovať, kde som bola.

Prihladí si sukňu, objíme si pleciami rukami, odvráti sa, malé zelené jabĺčka ju pozorujú ako oči.

The Globe and Mail, 4. júna 1947

GRIFFEN OBJAVENÝ
NA SVOJEJ PLACHETNICI
OD NÁŠHO ZVLÁŠTNEHO SPRAVODAJCU

Telo štyridsaťsedemročného priemyselníka Richarda E. Griffena, ktorý s nádejnými vyhlídkami kandidoval za Progresívnu konzervatívnu stranu v torontskom okrese St. David, objavili po jeho niekoľkodňovej nevysvetliteľnej neprítomnosti neďaleko jeho letného sídla Avilion v Port Ticonderoge, kde trávil dovolenku. Telo pána Griffena sa našlo na jeho plachetnici *Vodná víla*, priviazanej k súkromnému mólu majiteľa na rieke Jogues. Príčinou smrti bola zjavne mozgová porážka. Polícia vylúčila cudzie zavinenie.

Pán Griffen mal za sebou úspešnú kariéru hlavy obchodného impéria, ktoré zahŕňalo mnoho oblastí vrátane textilu, odevov a ľahkého priemyslu, a dostalo sa mu uznania za úsilie, akým cez vojnu zásoboval spojeneckú armádu časťami uniforiem a súčiastkami zbraní. Bol častým hosťom na pugwashských stretnutiach v dome priemyselníka Cyrusa Eatona a vedúcou osobnosťou v Empire klube a Granite klube. Bol náruživým hráčom golfu a významnou postavou v Kráľovskom kanadskom jachtárskom klube. Premiér, ktorého telefonicky zastihli v jeho súkromnom sídle Kingsmare, vyhlásil: „Pán Griffen patril k najschopnejším mužom tejto krajiny. Jeho strata bude veľmi citelná.“

Pán Griffen bol švagrom zosnulej Laury Chaseovej, ktorá tento rok na jar posmrtné debutovala ako spisovateľka. Zanechal tu sestru, prominentnú členku vyššej spoločnosti pani Winifred Griffenová-Priorovú, manželku pani Iris Chaseovú-Griffenovú a desaťročnú dcéru Aimee. Pohreb sa bude konať v stredu v Toronte v Kostole sv. Šimona apoštola.

Slepý vrah: Lavička v parku

Prečo boli na Zykroni ľudia? Myslím ľudské bytosti ako my. Ak je to iná vesmírna dimenzia, nemali by byť tamojší obyvatelia hovoriace jašterice alebo čosi podobné?

Iba v brakovej literatúre, odpovie. To všetko sú výmysly. V skutočnosti to bolo takto: Zem kolonizovali Zykrončania, tí niekoľko tisícročí po epoche, o ktorej hovoríme, nadobudli schopnosť cestovať z jednej vesmírnej dimenzie do druhej. Prišli sem pred ôsmimi tisícročiami. Priniesli so sebou semená rastlín, preto máme jablká a pomaranče, nehovoriac o banánoch – stačí sa pozrieť na banán, a hneď je jasné, že pochádza z vesmíru. Priviezli aj zvieratá – kone, psy, kozy a ďalšie. Postavili Atlantídu. Pretože boli príliš múdri, zase odleteli. My sme potomkovia tých, čo sa oneskorili a zostali tu.

Aha, povie. Tým sa to vysvetľuje. To ti náramne vyhovuje.

Zatiaľ to ujde. Pokiaľ ide o ďalšie zvláštnosti Zykronu, má sedem morí, päť mesiacov a tri slnká rozličnej sily a farieb.

Akých farieb? Čokoládová, vanilková a jahodová?

Neberieš ma vážne.

Prepáč. Nakloní k nemu hlavu. Teraz počúvam, vidíš?

Rozpráva: Povrávalo sa, že pred zničením bolo mesto – nazývajte ho jeho voľakedajším menom Sakiel-Norn, čo sa dá voľne preložiť ako Perla osudu – divom sveta. Dokonca aj tí, čo tvrdia, že ich predkovia ho vyhladili, s nadšením opisujú jeho krásu. Ozdobnými fontánami na vydláždených dvoroch a v záhradách početných palácov pretekali prírodné prameňe. Parky oplývali kvetmi a vzduch bol plný vtáčieho spevu. Neďaleko sa rozprestierali svieže lúky, kde sa pásli stáda tučných *gnarrov*, a sady, háje a lesy s vysokými stromami, ktoré ešte nevyrúbali obchodníci ani nevyválili nenávistní nepriatelia. Vysušené úžľabiny boli vtedy riekami, viedli